

امام صادق(ع) با عدم همراهی قیام‌های سیاسی، کیان شیعه را از مخاطرات نجات داد

علت همراهی نکردن امام صادق(ع) با قیام‌های سیاسی زمان که ادعای خونخواهی امام حسین(ع) و احقاق حقوق اهل بیت(ع) را داشتند، آن بود که ایشان از نیت‌های ناخالص آنان آگاه بودند و از سوی دیگر می‌دانستند که این قیام‌ها به نتیجه نخواهد رسید و همراهی با آنها موقعیت شیعیان را به مخاطره خواهد افکند.

مدرس جامعةالمصطفی(ص)العالمیة:

امام صادق(ع) با عدم همراهی قیام‌های سیاسی، کیان شیعه را از مخاطرات نجات داد
علت همراهی نکردن امام صادق(ع) با قیام‌های سیاسی زمان که ادعای خونخواهی امام حسین(ع) و احقاق حقوق اهل بیت(ع) را داشتند، آن بود که ایشان از نیت‌های ناخالص آنان آگاه بودند و از سوی دیگر می‌دانستند که این قیام‌ها به نتیجه نخواهد رسید و همراهی با آنها موقعیت شیعیان را به مخاطره خواهد افکند.

حجت الاسلام و المسلمین حمزه‌علی بهرامی، مدرس جامعةالمصطفی(ص)العالمیة، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، به بیان سخنانی درباره شیوه تعامل امام صادق(ع) با گروه‌ها و مذاهب مختلف اعتقادی و کلامی زمانه خود پرداخت و اظهار کرد: امام صادق(ع) با تعامل سالم و سازنده خود، آرای مذاهب گوناگون اسلامی، از عقل‌گراهای افراطی معتزله گرفته تا نقل‌گراهای افراطی اهل حدیث را مورد نقد و بررسی قرار دادند و فکر اعتدال اصیل اسلامی را که همان شیعه جعفری است، پایه‌گذاری کردند که تا امروز نیز تداوم داشته است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود در پاسخ به این سؤال که موضع امام صادق(ع) در قبال قیام‌های مبتنی بر خونخواهی امام حسین(ع) و احقاق حقوق اهل بیت(ع)، مانند قیام‌های ابومسلم در ایران و ابوسلمه در عراق چه بود و چرا با وجود مساعد بودن فضا، برای به دست گرفتن رهبری سیاسی، با این قیام‌ها همراهی نکردند؟، بیان کرد: به اعتقاد بنده، ایشان به عنوان امام معصوم و برخوردار از علم غیب، از نیت‌های رهبران این قیام‌ها آگاه بودند.

این استاد حوزه و دانشگاه تصریح کرد: امام می‌دانستند که رهبران برخی از این قیام‌ها، نیت‌های خوبی در سر ندارند و قصد دارند تا از موقعیت امام(ع) سوء استفاده کنند و از همین روی با آنان همراهی نکردند و امروز پس از گذشت قرن‌ها دوراندیشی و عمق بینش امام(ع) درباره این موضوع آشکار شده است.

وی ادامه داد: تاریخ نشان می‌دهد، همان کسانی که با شعار «الرضا من آل محمد(ص)» و با زحمات ابومسلم خراسانی بر اریکه قدرت نشستند، بدترین خیانت‌ها را در حق اهل بیت(ع) و آل محمد(ع) انجام دادند و اگر خیانت‌های بنی‌عباس در حق اهل بیت(ع) بیش از بنی‌امیه نباشد، قطعاً کمتر نیست.

تمام ائمه(ع) برای ما نور واحدی هستند و کسانی که در خط صراط مستقیم نیستند، در اصل انحراف مشترکند؛ به اعتقاد ما فرقی بین اهل سنت با زیدیه و اسماعیلیه وجود ندارد و شیعه کامل و واقعی کسی است که همه معارف شیعه را از پیامبر(ص) تا حضرت امام عصر(عج)، یک‌جا قبول کند

حجت‌الاسلام بهرامی خاطرنشان کرد: علت عدم همراهی امام(ع) با این گروه‌ها آن بود که اولاً امام(ع) از نیت‌های ناخالص آنان آگاه بود و از سوی دیگر - با فرض نیت صحیح و خالص - امام(ع) با اشرافی که به مسائل روزگار خود داشت، می‌دانستند که این قیام‌ها به نتیجه نخواهد رسید و همراهی کردن امام(ع) با این قیام‌ها موجب می‌شود که موقعیت شیعیان به مخاطره و مشکل بیفتد و از همین روی ایشان با این قیام‌ها همراهی نکردند.

وی درباره نحوه مواجهه امام صادق(ع) با چالش‌هایی چون جانشینی اسماعیل و ظهور غلات اظهار کرد: یک گروه افراطی و تندرو شیعه، از همان زمان امام علی(ع) در کنار گروه اعتدالی و اصیل شیعه وجود داشت. این گروه افراطی همان غالیان بودند که زمانی (با ادعای تبعیت از محمد حنفیه) گروه‌هایی چون کیسانیه را تشکیل دادند که البته بعدها از بین رفتند.

مدرس جامعةالمصطفی(ص)العالمیة ادامه داد: این گروه تندرو افراطی شیعه که بنده با عنوان غالیان از آنها یاد می‌کنم، در برهه‌ای از زمان تبدیل به کیسانیه شدند و در برهه‌ای از زمان در زیدیه هضم شدند. اینان هم‌عرض فکر اصیل اعتدالی شیعه حرکت می‌کردند و در زمان امام صادق(ع) نیز همین گروه افراطی سوادای قیام علیه عباسیان و مانند آن را در سر می‌پروراندند.

وی خاطرنشان کرد: امام صادق(ع) از این جریان انحرافی در دل شیعه آگاه بود و می‌دانست که این‌ها می‌خواهند از موقعیت اهل

بیت(ع) سوء استفاده کنند. این گروه افراطی به اسماعیل پسر امام صادق(ع) تمایل پیدا کردند. اگرچه آنها اسماعیلیه نامیده شده‌اند، اما این دلیل نمی‌شود که ما درباره اسماعیل حکم منفی صادر کنیم و به طور قطع بگوییم که مشکلاتی داشته است.

حجت‌الاسلام بهرامی خاطرنشان کرد: زمانی که اسماعیل وفات کرد، امام(ع) نقاب از چهره او برگشودند و به همگان تأکید کردند که وی از دار دنیا است. پس از امام صادق(ع) این گروه افراطی شیعه از امام کاظم(ع) تبعیت نکرده و تابع محمدبن اسماعیل شدند و از اینجا بود که فرقه‌ای با نام اسماعیلیه بنیان نهاده شد.

وی با اشاره به این‌که تمام ائمه(ع) برای ما نور واحدی هستند و کسانی که در خط صراط مستقیم نیستند، در اصل انحراف مشترکند، تصریح کرد: از همین روی ما معتقدیم که فرقی بین اهل سنت با زیدیه و اسماعیلیه وجود ندارد و شیعه کامل و واقعی کسی است که همه معارف شیعه را از پیامبر(ص) تا دوازدهمین وصی برحق که حضرت امام عصر(عج) است، یکجا قبول کند.